

הפחתת יוקר המחיה והגברת התחרות ביבוא מוצרים באמצעות יבוא אישי

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , בהמשך להחלטה של הממשלה מס' 1564 מיום 24 באפריל 2014, שעניינה "הסרת חסמים ליבוא אישי" ולהחלטה של הממשלה מס' 2318 מיום 11 בדצמבר 2014, שעניינה "הגברת התחרות וייעול תהליכי האסדרה בתחום היבוא", שאימצו את ההמלצות הוועדה להסרת חסמים והגברת התחרות ביבוא (להלן – הוועדה להסרת חסמים):

1. להקים ועדת היגוי (להלן - הוועדה), שתמליץ על הסרת חסמים ליבוא אישי, וזאת במטרה להפחית את יוקר המחיה דרך יבוא אישי במוצרי צריכה, שהרכבה יכלול את כל אלה:

- א. הממונה על התקציבים במשרד האוצר או סגן הממונה על התקציבים שהוא ימנה שיעמוד בראש הוועדה (להלן – יו"ר הוועדה);
- ב. מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה (מ"מ יו"ר הוועדה) או נציג שימנה מנכ"ל המשרד;
- ג. נציג מנהל רשות המיסים ונציג מינהל המכס;
- ד. הממונה על חוקיות היבוא במשרד הכלכלה והתעשייה;
- ה. נציג הממונה על ההגבלים העסקיים;
- ו. נציג נוסף שימנה הממונה על התקציבים במשרד האוצר;
- ז. נציג משרד התקשורת שימנה מנכ"ל המשרד;
- ח. נציג משרד התחבורה והבטיחות בדרכים שתמנה מנכ"לית המשרד;
- ט. נציג משרד הבריאות שימנה מנכ"ל המשרד;
- י. נציג משרד האנרגיה שימנה מנכ"ל המשרד.
- יא. נציג משרד ראש הממשלה שימנה מנכ"ל המשרד.

2. בדיוני הוועדה ישתתפו נציגים ממשרד המשפטים, נציג לשכה משפטית משרד הכלכלה והתעשייה ונציג הלשכה המשפטית במשרד האוצר בהתאם לנושאים שיועלו וכן יו"ר הוועדה יהיה רשאי לזמן נציגים נוספים לדיוני הוועדה.

3. הוועדה תהיה רשאית להקים צוותי משנה לנושאים מסוימים בהשתתפות נציגי הממשלה הרלוונטיים.

4. הממונה על חוקיות היבוא במשרד הכלכלה והתעשייה ונציג מטעם הממונה על התקציבים ירכזו את עבודת הוועדה.

5. הוועדה תבחן את הליכי היבוא האישי והחסמים הקיימים בתחום היבוא האישי, בהשוואה לנהוג במשטרי חוקיות יבוא אישי בכלכלות מפותחות בעולם. הוועדה תעסוק, בין היתר, בנושאים הבאים:

א. הגדרת קריטריון ברור, בכמות או בכסף, בנוגע לפרטי מכס או מוצרים הרלוונטיים המקנים פטור מקבלת היתרים או רישיונות מרשויות מוסמכות מקום שבו הדבר נחוץ לקידום היבוא האישי והכל בשים לב לשמירת האינטרסים של הציבור בישראל ובכלל כך יוקר המחייה, הבטחת רמה נאותה של שירותים למשק, שלום הציבור, בריאותו, בטחונו ובטיחותו.

ב. ייעול הרגולציה והבירוקרטיה והסרת חסמים רלוונטיים לצורך אסדרת מסלול העברת הטובין המיובאים ביבוא אישי, בין אם דרך האוויר או הים. בדגש על הסרת חסמים רגולטורים ובירוקרטים ביבוא אישי של מוצרי צריכה, כגון: תמרוקים, תוספי תזונה, מוצרי תעבורה, מוצרי אלקטרוניקה וציוד אלחוטי, מוצרים לבעלי חיים ועוד.

ג. בחינת חסמים לרכישה על ידי צרכניים ישראלים באתרי מכירות בחו"ל ועידוד יוזמות חדשות במגזר הפרטי במטרה להגביר את נגישות המוצרים בחו"ל לצרכנים בארץ.

ד. המשך יישום המלצות הוועדה להסדרת חסמים להגברת נגישות המידע אודות ההליך הכרוך ביבוא אישי של טובין, תוך התייחסות לכל הדרישות של הרשויות המוסמכות והמכס.

6. חברי הוועדה ימונו תוך שבוע מיום קבלת החלטה זו, והיא תגיש את המלצותיה לשר האוצר ולשר הכלכלה והתעשייה (להלן – השרים) עד ליום 15 בספטמבר 2017. המלצות ביניים בתחום מוצרי התעבורה ומוצרים נוספים ככל שיהיו יוצגו לשרים בתוך 45 ימים מיום קבלת ההחלטה.

דברי הסבר

רקע כללי

עפ"י נתוני הכלכלן הראשי (בסקירה השבועית שפורסמה ביום 25 בדצמבר 2016)¹ המשק הישראלי חשוף ברמה נמוכה ליבוא בהשוואה למדינות החברות בארגון ה-OECD. בהשוואה של היקף היבוא ביחס לגודל הכלכלה, עומד היבוא בישראל 20% לעומת 27% בממוצע ה-OECD. כמו כן, בהשוואה היקף היבוא מתוך סל הצריכה בתוכו, עומד שיעור היבוא בסל הצריכה של משקי הבית בישראל על 10% וזאת בהשוואה ל-19%. נתון זה בולט לשלילה במיוחד לאור העובדה שמדינת ישראל מהווה "כלכלת אי".

לפי מדד הפורום הכלכלי העולמי² ישראל נמצאת במקום 106 מתוך 140 כלכלות במדד החשיפה ליבוא (שנת 2014). בהינתן קיום חסמי הסחר, לצד פערי מחירים ביחס למדינות ה-OECD גדלה הכדאיות של הצרכנים לבצע יבוא אישי, שמשמעותו רכישת מוצרים מחו"ל ע"י הצרכן. בשווקים רבים, בהם לא קיימת תחרות מספקת ושוררת רמת מחירים גבוהה, מאפשר היבוא האישי, ערוץ להגברת התחרות והפחתת יוקר המחיה.

ממצאים שעולים לאחר שיח עם השטח וגורמים הרלוונטיים בתחום היבוא האישי מעידים על כך שקיימים כיום מספר חסמים שמייקרים ומסרבלים את היבוא האישי של הצרכנים בישראל. שינוי זה מחייב בתחילה היערכות מצד הממשלה וזאת על - ידי התאמת הרגולציה בתחום היבוא האישי במטרה לאפשר לשוק היבוא האישי לממש את פוטנציאל ההתפתחות שלו לאור הצמיחה האדירה שיש בתחום (קצב הצמיחה של היבוא האישי בשנה הוא 18% במהלך 3 השנים האחרונות לפי נתוני חברת TASC).

הוועדה להגברת התחרות והסרת החסמים ביבוא גיבשה המלצות במטרה לתמוך בצמיחה בשוק היבוא האישי. המלצות אלו אומצו בהחלטת הממשלה 2318 מיום 11 בדצמבר 2014. ההמלצות של הוועדה בתחום היבוא האישי אומצו בהחלטת הממשלה 1564 מיום 24 באפריל 2014. החלטת הממשלה בתחום היבוא האישי לא יושמה במלואה, נוסף לכך כי בשנתיים האחרונות עלה צורך ליישם צעדים נוספים ולבצע בחינה מחודשת לאור קצב ההתפתחות של הביקוש ליבוא אישי.

לאור כל האמור, מוצע למנות צוות ממשלתי בראשות סגנית הממונה על התקציבים במשרד האוצר ובהשתתפות החברים כמפורט בגוף ההחלטה. הצוות יבחן את כל הסוגיות שעשויות לתמוך בקצב הצמיחה ביבוא אישי בשים לב לסוגיות המפורטות בגוף ההחלטה.

תקציב

אין שינויים בתקציב המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה על מצבת כוח האדם.

¹ קישור לסקירה: http://mof.gov.il/chiefecon/economyandresearch/doclib/skiracalalit_25122016.pdf

² קישור לסקירה: <http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/ISR.pdf>

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר התקשורת – תומך

שר התחבורה והבטיחות בדרכים – תומך

שר הבריאות – תומך

שר האנרגיה – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת הממשלה מס' 1564 מיום 24.4.2014 שעניינה "הסרת חסמים ליבוא אישי".

החלטת הממשלה מס' 2318 מיום 11.12.2014 שעניינה "הגברת התחרות וייעול תהליכי האסדרה בתחום היבוא".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה, או מי שהוסמך מטעמו, תצורף להצעה להחלטה.

סיווגים*

סיווג ראשי: תהליך

סיווג משני: ממשלה

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה

מוגש על ידי שר האוצר ועל ידי שר

הכלכלה והתעשייה

כ' בסיון התשע"ז

14 ביוני 2017

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

הפחתת יוקר המחייה והגברת התחרות ביבוא מוצרים באמצעות יבוא אישי

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

כמפורט בהצעת ההחלטה ובדברי ההסבר, מוצע להקים ועדת היגוי (להלן - הוועדה), שתמליץ על הסרת חסמים ליבוא אישי, וזאת במטרה להפחית את יוקר המחייה דרך יבוא אישי במוצרי צריכה. הוועדה תבחן את הליכי היבוא האישי והחסמים הקיימים בתחום היבוא האישי, בהשוואה לנהוג במשטרי חוקיות יבוא אישי בכלכלות מפותחות בעולם.

מוצע שהוועדה תגיש לשר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה את מסקנותיה והמלצותיה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועצת המשפטית של משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים: אין מניעה משפטית.

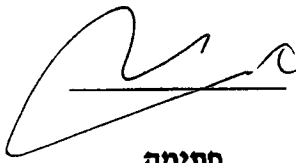
היועצת המשפטית של משרד התקשורת: אין מניעה משפטית.

היועצת המשפטית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים: אין מניעה משפטית.

היועצת המשפטית של משרד הבריאות: אין מניעה משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לנוכח האמור לעיל אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר

תפקיד

אסי מסינג

שם

חתימה

היועצת המשפטית (בפועל)

של משרד הכלכלה והתעשייה

תפקיד

איילת זלדין

שם